

DZIEJE

PL ISSN 0419-8824

NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

3–2018

<http://rcin.org.pl>

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik L
2018
3

Warszawa 2018

<http://rcin.org.pl>

„Dzieje Najnowsze”
Założone w 1969 r. przez Tadeusza Jędruszcza,
Czesława Madajczyka i Witolda Stankiewicza

KOMITET REDAKCYJNY

Roman Baron, Idesbald Goddeeris, Marek K. Kamiński, Krzysztof Kawalec, Marek Kornat, Piotr Madajczyk, Wojciech Materski, Jan Molenda, Władimir Niewieźyn, Andrzej Nowak, Dušan Segeš, Andrzej Suchcitz, Włodzimierz Suleja, Małgorzata Willaume, Michihiro Yasui

REDAKCJA

Andrzej Chojnowski, Małgorzata Gmurczyk-Wrońska,
Andrzej Koryn, Paweł Libera (sekretarz), Rafał Stobiecki, Jacek Tebinka,
Tadeusz Wolsza (redaktor naczelny)

REDAKTOR WYDAWNICZY

Ewa Bazyl

TŁUMACZENIA STRESZCZEŃ

Grażyna Waluga

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
tel. 22 831 02 61-62, w. 43
e-mail: dn@ihpan.edu.pl
<http://www.dn-ihpan.edu.pl>

Czasopismo recenzowane

p-ISSN 0419-8824
e-ISSN 2451-1323 (wersja pierwotna)

© Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Publikacja dotowana ze środków publicznych
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Druk i oprawa: Fabryka Druku

Spis treści

- Debata: Architekci niepodległości* – Małgorzata Gmurczyk-Wrońska, Paweł Libera,
Krzysztof Kawalec, Marek Kornat, Andrzej Nowak, Włodzimierz Suleja . . . 5

STUDIA I ARTYKUŁY

- Natalia Wojtanowska-Bąk – *Działalność polityczno-kulturalna Macieja Loreta w Rzymie przed wybuchem Wielkiej Wojny* 29
- Paweł Brudek – *Obraz zaboru rosyjskiego w oczach żołnierzy i urzędników państw centralnych w latach 1914–1917* 57
- Jacek Emil Szczepański – *Niemieckie wojska okupacyjne na Mazowszu 1915–1918* 81
- Ryszard Żelichowski – *Neutralność z bronią u nogi. Królestwo Niderlandów w czasie Wielkiej Wojny* 107
- Paweł Olszewski – *„Kwestia turecka” w polityce USA po I wojnie światowej* . . 135
- Halina Parafianowicz – *O pionierkach w dyplomacji amerykańskiej i Ruth Bryan Owen – pierwszej Madame Posel USA* 161
- Przemysław Różański – *Przewrót majowy Józefa Piłsudskiego w wybranych tytułach opiniotwórczej prasy amerykańskiej* 185
- Paweł Duber – *Kulisy ustąpienia Aleksandra Prystora ze stanowiska premiera w maju 1933 r.* 227
- Waldemar Kozyra – *Znaczenie polskiej tradycji administracyjnej dla administracji publicznej III Rzeczypospolitej* 239

AUTOREFERATY

- Tomasz Flasiński – *Spór o miejsce Bengalu w zdekolonizowanych Indiach na tle głównych determinantów polityki prowincji w latach 1945–1947* 263
- Piotr Byszewski – *Organizacja „Ruch” (1965–1970)* 271

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

- Roman Kochnowski – *Brytyjski dwugłos o bitwie jutlandzkiej* 279
- Alicja Bartnicka – *Zbrodnia z urzędu, sprawcy zza biurka. Uwagi i refleksje na marginesie lektury „Konferencja w Wannsee. Droga do «ostatecznego rozwiązania»” Petera Longericha* 295

Mariusz Krzysztofínski – <i>Aleksander Zawadzki widziany z perspektywy Śląska. Refleksje wokół książki Janusza Mokrosza „Aleksander Zawadzki – działacz komunistyczny i wojewoda śląski (1945–1948)”</i>	309
Jacek Chrobaczyński – <i>Refleksje na temat monografii Marka Łuszczyny „Mała zbrodnia. Polskie obozy koncentracyjne”</i>	319

* * *

Robert Gerwarth, <i>Pokonani. Dlaczego pierwsza wojna światowa się nie zakończyła (1917–1923)</i> – Marek Białokur, Adriana Dawid	336
Grzegorz Kulka, <i>Sąd Honorowy dla Generałów w Wojsku Polskim w latach 1918–1947</i> – Dariusz Fabisz	347
Anna Kozłowska-Ryś, Krzysztof Drozdowski, <i>Świat odosobniony. Bydgoska służba penitencjarna w latach 1920–1939</i> – Andrzej Purat	350
Józef Łaptos, <i>Humanitaryzm i polityka. Pomoc UNRRA dla Polski i polskich uchodźców w latach 1944–1947</i> – Andrzej Kastory	364

Instrukcja wydawnicza

Redakcja zwraca się do wszystkich autorów o stosowanie następujących rygorów, dotyczących formy tekstów nadsyłanych do druku w naszym piśmie:

1. Wszystkie teksty należy składać w dwu egzemplarzach oraz w wersji elektronicznej. Wydruk powinien być sporządzony według obowiązujących norm: Times New Roman 12 pkt, interlinia 1,5 wiersza, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum i nie mogą przekraczać trzech na jednej stronie; nie stosujemy żadnych podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego (tj. obszerniejszej, polemicznej recenzji) powinien wyglądać następująco: z lewej strony u góry imię i nazwisko autora oraz dokładny adres, poniżej tytuł na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy należy pisać pismem tekstowym, nie zaś samymi dużymi literami.

3. W recenzji ponad tekstem należy umieścić kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule należy podać imię i nazwisko redaktora; następnie – w przypadku pracy wielotomowej – liczbę tomów lub części (np. t. I–II) cyframi rzymskimi i dalej: miejsce i rok wydania, nazwę wydawcy, na ostatnim miejscu liczbę stron. Imię i nazwisko autora recenzji – na końcu tekstu z prawej strony oraz afiliację (miasto).

4. Teksty do działu „Życie naukowe” zawierają tytuł (na osi); podpis autora jak w recenzji.

5. Wspomnienia pośmiertne: w tytule imię i nazwisko osoby, której tekst dotyczy, pod nim w nawiasach dokładne daty życia; podpis autora jak w recenzji.

6. Odnośniki do przypisów (dolnych) w tekście są umieszczane przed kropką kończącą zdanie (z wyjątkiem, gdy kończy je skrót: w. – wiek lub r. – rok) albo przed przecinkiem wewnątrz zdania (z wyjątkiem, gdy muszą być umieszczone między słowami, których nie oddziela przecinek).

7. W tekstach zasadniczych stosujemy ogólnie przyjęte skróty (np., itp., m.in., rkps, mps, t., z., etc.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską wówczas, gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (16 V 1935 r.; 16 maja; w maju 1935 r.).

8. W przypisach stosujemy skróty jak w punkcie 7, dopuszczalne są także inne skróty, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z wyjaśnieniem znaczenia w pierwszym przypadku ich zastosowania. Tytuły czasopism i serii wydawniczych piszemy w cudzysłowie; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku – w: (bez nawiasów prostokątnych). Tomy i roczniki periodyków i innych publikacji podajemy cyframi rzymskimi; zeszyty, numery i części – cyframi arabskimi.

9. Wszystkie nadesłane do redakcji teksty, odbiegające swoją zewnętrzną formą od powyższych zasad, będą zwracane autorom do właściwego przygotowania i ponownego przesłania.

10. Redakcja prosi o dołączenie do artykułu streszczenia (do 3000 znaków ze spacjami) i zarysu treści (do 500 znaków ze spacjami) w języku polskim, wykazu słów kluczowych w języku polskim (do 5–7 słów lub wyrażeń) oraz bibliografii zawierającej pozycje cytowane w przypisach.

INSTYTUT HISTORII PAN
PRZEDSTAWIA

Metamorfozy społeczne

**Studia i materiały
do dziejów społecznych Polski
1914–1918**

Redaktor naukowa
Katarzyna Sierakowska

20

Instytut Historii PAN

www.ihpan.edu.pl
www.ksiegarnia-ihpan.edu.pl

ISSN 0419-8824

<http://rcin.org.pl>